MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO İLE EŞLİK ALANINDA YETERLİK ALGILARI

Gözde Doğa UĞURLUOL* Hatice ONURAY EĞİLMEZ**

ÖZET

Araştırma, genel tarama modelinde betimseldir bir çalışmadır. Müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşlik alanında yeterlik (PİEAY) algılarının, bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Örneklem grubu Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD'de öğrenim gören gönüllü 108 öğrenciden oluşmuştur. Veriler Piji (2007) tarafından geliştirilen Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde t-testi, Anova ve Post Hoc Testi kullanılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının ortalamanın üzerinde PİEAY algıları olduğu tespit edilmiştir. Adayların cinsiyete ve mezun olunan lise türüne göre PİEAY algıları arasında anlamlı fark bulunamamışken, öğrenim yılı değişkenine göre 4. sınıfların lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Ayrıca piyano çalma süresine, piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik çalışma yapmaya, başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapıp yapmama ve piyano ile doğaçlama yapma durumuna göre PİEAY algılarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu bulgulara göre tartışma bölümünde araştırmacının yorumları ve literatür karşılaştırması yapılmış, önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *eşlik, piyano, piyano eğitimi, müzik eğitimi, müzik öğretmeni adayları*

Sufficiency Perceptions of Music Teacher Candidates to Accompaniment with the Piano

ABSTRACT

In the research, which is a descriptive study in the general survey model, it was aimed to examine the sufficiency perceptions of the candidate music teachers on accompaniment with the piano (SPAPA) according to some variables. The sample group consisted of 108 students who were studying at Bursa Uludağ University Education Faculty Music Education Department and were volunteered to answer the questionnaire. Data were collected with the scale for the Perception of Sufficiency in the Area of Piano Accompaniment (SPSAPA) scale developed by Piji (2007). T-test, Anova and Post Hoc Test were used in the analysis of the data. It has been determined that the music teacher candidates have SPAPA above the average. There was no statistically significant difference between SPAPA according to gender and type of high school graduated, a statistical difference was found in favor of 4th grade students between the average of at least one of the undergraduate education years. A statistically significant difference was found between SPAPA according to whether or not to accompany with the piano and to improvise with the piano. According to these findings, the researcher's comments and literature comparison were made in the discussion section and suggestions were made.

Key Words: *accompaniment, piano, piano education, music education, candidate music teachers*

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bursa / TÜRKİYE, 802141014@ogr.uludag.edu.tr

** Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniverstesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, Bursa / TÜRKİYE, hegilmez@uludag.edu.tr

Araştırma Makalesi / Research Article

Atıf / Cite as: Uğurluol, G. D. & Onuray Eğilmez, H.(2023). Müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşlik alanında yeterlik algıları. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *24*(44), 311-324. https://dx.doi.org/10.21550/sosbilder.1142044

Gönderim Tarihi / Sending Date: 7 Temmuz / July 2022
Kabul Tarihi / Acceptance Date: 17 Ekim / October 2022

Giriş

Türkiye'de müzik öğretmenleri üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında yetiştirilmektedir. Müzik öğretmeni adayları söz konusu kurumlarda dört yıl boyunca mesleki eğitim, alan bilgisi ve genel kültür derslerini içeren bir öğretim programı doğrultusunda eğitilmektedirler. Alan bilgisi derslerinden biri olan piyano eğitimi dersinin müzik eğitimine katkıları nedeniyle müzik öğretmenliği programlarında önemli bir yere sahip olması ve bu bağlamda piyanonun etkin kullanılması gerektiğine inanılmaktadır. Piyano teksesli ve çoksesli çalınabilen bir enstrüman olarak geniş ses aralığına sahiptir. Ayrıca solo ve eşlik çalgısı olarak kullanılabilmekte, müziksel işitme okuma ve yazma, Batı müziği teori ve uygulaması, armoni, koro, ses eğitimi vb. derslerde de kullanılabilmektedir. Bu durum söz konusu çalgıyı önemli kılmaktadır. Nitekim Jelen (2013: 260), bu özellikleri nedeni ile piyano eğitimi dersinin, müzik öğretmenliği lisans programında zorunlu olarak yer aldığına vurgu yapmaktadır.

Bobetsky (2004: 36) de müzik öğretmenlerinin piyano çalmadaki yeterliliklerinin öğrencilerin yetiştirilmesinde ve eğitilmesinde önemli faktör olduğuna dikkat çekmektedir. Bu bağlamda müzik öğretmenlerinin piyanodaki yeterliliklerinin iyi olması gerektiğini ve meslek hayatlarında piyanoyu kullanmalarının önemli olduğunu belirtmektedir.

Canakay'a (2007: 3) göre ise lisans programı süresince piyano eğitimini tamamlamış öğretmenlerin, müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği düzeyde piyano ile eşlik yapma yeterliliğiyle öğrencilerine öğretecekleri şarkılar için biçimsel ve armonik çözümleme yaparak şarkıyı eşlikle destekleyebilmeleri ve gerekli zamanlarda eşlik yazabilmeleri gerekmektedir.

Müzik öğretmenliği mesleğinde önemli becerilerden biri olan eşlik, Bilgin (1998: 29) tarafından "bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partiler" olarak tanımlanmaktadır. Xinyu'ya (2019: 1169) göre ise eşlik, müzik kompozisyonunun ana bileşenlerinden biridir ve özellikle piyano eşliğinin piyano eşlikli vokal müzik eserlerinin söylenme sürecinde önemli rol oynamaktadır.

Piji Küçük'ün (2015: 222) aktardığına göre, Runfola Hale (1977), Brittin (2002), Guilbault (2004), Bilgin (2006) ve Piji Küçük (2007) müzik öğretmenlerinin okul müzik eğitiminde, şarkılara piyano ile eşlik etmelerinin öğrencilerin birçok becerilerini geliştirdiğine vurgu yapmaktadırlar. Söz konusu araştırmacılara göre eşlik, öğrencilerin sesleri tanıması, melodi, ritim, armoni, çokseslilik duygularının ve doğaçlama becerilerinin geliştirilmesi, ezginin desteklenmesi, zenginleştirilmesi ve entonasyonun düzenlenmesinde etkili olmaktadır. Bu noktada müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine başladıklarında, öğrencilerin çokseslilige alışmaları, şarkının tonundan çıkmamaları gibi özellikler için okul şarkılarına ve koro eserlerine eşlik yapmaları önemli görülmektedir. Bu durumda müzik öğretmeni adaylarının piyano çalgısını piyano ile eşlik yapacak düzeyde çalmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim Pirlibeylioğlu ve Akın Şişman (2017: 37) da müzik öğretmeni adaylarının ileri düzeyde piyano eğitimi almasına gerek olmadığını, mesleğin gerektirdiği okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilecek düzeyde piyano çalabilmenin yeterli olacağını savunmaktadırlar.

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından 30 Mayıs 2018 tarihinde yürürlüğe konulan müzik öğretmenliği lisans programında piyano eğitimi dersi altı yarıyıldan, iki yarıyıla indirilerek 1. ve 2. yarıyıllarda yer alacak şekilde planlanmıştır. Söz konusu programda piyano ile eşlik yapmaya yönelik bir ders de bulunmamaktadır.

Programda yer alan Piyano Eğitimi 1 dersi tanımında "Piyano çalgısını tanıma, piyanonun kullanım alanlarını ve literatürünü inceleme, ellerin klavye üzerindeki konumu ile;

bilek, kol ve vücudun doğru konumlandırılmasına yönelik çalışmalar, sol ve fa anahtarlarını tanımaya ve pekiştirmeye yönelik tek el ve iki el çalışmaları, klavye üzerinde orta do çevresinde parmak çalışmaları, Burkard metodundan seviyeye uygun çalışmaların seslendirilmesi" yer almaktadır (YÖK, 2018).

Piyano Eğitimi 2 dersinin tanımında ise: "Do majör ve la minör tonlarında bir oktav diziden başlayarak dört oktava kadar dizi çalışmaları, majör ve minör tonları tanıma, diğer majör-minör tonlarda dizi çalışmaları, kadans çalışmaları ve uygulanması, staccato ve legato tekniklerinin kısa eserler üzerinde uygulanarak incelenmesi, parmak ve bileklerin güçlenmesine yardımcı olacak etüt ve egzersizlerin seslendirilmesi, eşlikli okul şarkılarını seslendirme, piyano eserlerinde cümleleme ve deşifre çalışmaları ve müzikaliteye yönelik çalışmalar" yer almaktadır (YÖK, 2018).

Piyano ile eşlik yapmaya yönelik bir ders bulunmayan YÖK 2018 yılı Müzik Öğretmenliği Lisans Programında öğrenciler sadece iki dönem haftada bir ders saatini kapsayan piyano eğitimi almaktadırlar. Bu sürenin dersin gereklerini yerine getirmenin yanı sıra eşlik ile ilgili çalışmaların yapılmasına imkân sunmasında yeterli olmayacağına inanılnaktadır. Ayrıca mevcut programda piyano eğitimi derslerinin iki yarıyıla indirilmesiyle müzik öğretmeni adaylarının piyano çalgısını müzik öğretmenliği mesleğinin gerekleri doğrultusunda kullanabilecekleri donanıma sahip olamayacakları da düşünülmektedir. Nitekim Dağdeviren (2006: 313) de sadece haftada bir saat olarak yürütülen piyano eğitimi dersinin, öğrencilere eşlik becerisi kazandırmak için yeterli olmadığına vurgu yapmaktadır. Ders saati içerisinde daha önceden hazırlanan eşliklerin çalınması, bu eşliklerin analizi, akor yapılanmaları, eşlik modelleri, armonik yaklaşımların vurgulanması, var olan bir eşliği yapmak dışında doğaçlama eşliğin nasıl yapılacağının öğretilmesine yönelik bir eserin seçilmesi ve bu eserin armonik incelemelerinin yapılabilmesi aynı zamanda da müfredat konularının gerektirdiklerinin yerine getirilmesi için haftada bir ders saati yeterli görülmemektedir. Birçok araştırmada ortaya çıkan sonuçlarda da müzik öğretmeni adaylarının eşlik yapma ile ilgili problemlerinin olduğu görülmektedir (Bilgin, 2006; Canakay, 2007; Çevik & Güven, 2011; Gün & Demirtaş, 2015; Jelen, 2013; Kasap, 2005; Kurtuldu, 2018a; Kutluk, 1996; Onuray Eğilmez, 2003; Öztürk, 2011; Piji, 2007; Piji Küçük, 2015; Pirlibeylioğlu & Akın Şişman, 2017; Turgut, 2018). Piji Küçük'ün (2015: 230) yapmış olduğu araştırmanın sonuçlarına bakıldığında da öğrencilerin piyano ile eşlik yapma noktasında beklenen yeterlik algısına sahip olmadıkları görülmektedir. Söz konusu araştırmada sonuçlar müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin piyano eşliği alanında ve alt boyutlarında orta düzeyde bir özyeterlik algısına sahip oldukları ortaya konmuştur.

Gün ve Demirtaş'ın (2015: 164) "Müzik Öğretmeni Adaylarının Eğitim Müziği Dağarındaki Şarkılara Piyano ile Eşlik Yapabilme Becerileri" adlı araştırmasında müzik öğretmeni adaylarının sınıf düzeylerinin artması ile birlikte eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme düzeyinin de arttığı tespit edilmiştir. Müzik öğretmeni adaylarının sınıf düzeyinin artması ile birlikte piyano ile eşlik yapma becerilerinin de doğru orantılı olarak artmasına rağmen, eşlik becerileri yeterince gelişmeden mezun oldukları tespit edilmiştir.

Yukarıda bahsi geçen araştırmalar göstermektedir ki müzik öğretmeni adaylarının eşlik yapabilme becerileri ile ilgili sorunlar bulunmaktadır. Bu noktada bilhassa 2018 yılında yürürlüğe giren programda sadece iki yarıyıl eğitimi verilen piyano eğitimi derslerinin öğrencilerin eşlik yapabilme becerinin gelişmesine ne derece etki ettiği ve öğrencilerin piyano ile eşlik alanında yeterlik algılarının ne düzeyde olduğu merak konusu olmuştur.

Bu doğrultuda Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin piyano ile eşlik alanında yeterlik algı düzeylerinin ne olduğu, yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından fark yaratıp yaratmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılmıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının;

1. PİEAY algı düzeyleri nasıldır?

2. PİEAY algıları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

3. PİEAY algıları öğrenim yıllarına göre farklılık göstermekte midir?

4. PİEAY algıları mezun olunan lise türüne göre farklılık göstermekte midir?

5. PİEAY algıları piyano çalma yılına göre farklılık göstermekte midir?

6. PİEAY algıları piyano dersinde eşlik yapmaya yönelik çalışma yapma durumuna göre farklılık göstermekte midir?

7. PİEAY algıları bir başka çalgıya piyano eşliği yapma deneyimine göre farklılık göstermekte midir?

8. PİEAY algıları piyano da doğaçlama çalışmaları yapma deneyimine göre farklılık göstermekte midir?

Araştırma YÖK tarafından 2018 yılında yürürlüğe konulan ve dört yıldır uygulanan müzik öğretmenliği programın kazanımlara ulaşmadaki durumunu tespit etmek ve bir yıla indirilmiş piyano derslerinin müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği eşlik yapabilme becerilerini karşılayabilme durumunu ortaya koymak açısından önemli görülmektedir. Araştırma sonuçlarının müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşlik yapma becerilerini geliştirecek derslerin ve konuların müzik öğretmenliği lisans programında yer alması için yol gösterici olacağına inanılmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma genel tarama modelinde bir araştırma olup betimsel bir çalışmadır. Genel tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2020). Betimleme, bütün bilim kollarında ilk aşamayı oluşturur; amacı araştırma konusu, olguları ve bu olgular arasındaki ilişkileri saptama, sınıflama ve kaydetmedir (Yıldırım, 2000). Betimsel inceleme aynı zamanda var olan durumu olduğu gibi değiştirmeden bütün özellikleri ile ortaya koymaya çalışır.

Örneklem

Bu araştırmada örneklem grubu Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören anketi yanıtlamak üzere gönüllü olan 108 öğrenciden oluşmuştur. Örneklem grubu ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Örneklem grubu ile ilgili betimsel istatistikler

		N (108)	%
Cinsiyet	Kadın	57	53
	Erkek	51	47
Lisans öğrenim yılı	1 Yıl	23	21
	2 Yıl	21	20
	3 Yıl	28	26
	4 Yıl	36	33
Mezun olunan lise türü	Güzel Sanatlar Lisesi	70	65
	Diğer	38	35
Üniversitede alınan piyano dersi toplam dönem sayısı	2 yarıyıl	84	78
	3 yarıyıl	2	2
	4 yarıyıl	7	6
	5 yarıyıl	1	1
	6 yarıyıl	9	8
	7 yarıyıl	2	2
	8 yarıyıl	2	2
	9 yarıyıl ve üzeri	1	1
Toplam piyano çalma süresi	1-5 yıl arası	57	53
	6 yıl ve üzeri	51	47
Piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapılma durumu	Evet	29	27
	Hayır	79	73
Bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik çalma deneyim durumu	Evet	56	52
	Hayır	52	48
Piyanoda doğaçlama çalışma yapma durumu	Evet	52	48
	Hayır	56	52

Tablo 1'de yer alan betimsel istatistiklere göre ankete katılan 108 öğrencinin 57'si kadınlardan (%53) oluşurken 51'ü (%47) erkeklerden oluşmaktadır. Anket katılımcılarının %21'i eğitiminin 1. yılında, %20'si eğitiminin 2. yılında, %26'sı eğitiminin 3. yılında ve %33'ü ise eğitiminin 4. yılında olan öğrencilerden oluşmaktadır. Yine aynı şekilde bu öğrencilerin %65'ini Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrenciler oluştururken, %35'ini diğer liselerden mezun öğrenciler oluşturmuştur. "Üniversite de toplamda kaç dönem piyano dersi aldınız?" sorusuna ankete katılan öğrencilerin en fazla verdikleri cevap %78 ile 2 yarıyıl ve %8 ile 6 yarıyıl şeklindedir. Programda 1. ve 2. yarıyılda piyanonun yanı sıra diğer bir çalgının da eğitimi verilmekte olup, 3. yarıyılın başında öğrencilere tek çalgı ile devam etme hakkı tanınmaktadır. Bu noktada bu hakkı piyano lehine kullanan öğrencilerin olduğu ve 2. yarıyıldan sonra geri kalan yarıyıllarda da piyano çalan öğrencilerin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %53'ü 1 ile 5 yıl arasında piyano çalarken, %47'si ise 6 yıl ve üzeri zamandır piyano çalmaktadır. Yine ankete katılan öğrencilerin %27'si piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapıldığını söylerken, %73'ü ise piyano dersinde böyle bir çalışmanın yapılmadığını belirtmiştir. "Bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapma deneyiminiz oldu mu?" sorusuna ankete katılan öğrencilerin %52'si evet derken, %48'i ise hayır cevabını vermiştir. Ayrıca, "Piyanoda doğaçlama çalışmaları yapar mısınız?" sorusuna ise öğrencilerin %48'i evet derken, %52'si hayır demiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde demografik bilgiler, 2. bölümde Piji'nin (2007) Piyano İle Eşlik Alanında Yeterlik Algısı (PİEAYA) ölçeği yer almaktadır.

Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliğinin farklı basamaklarındaki yeterlik algılarının ölçülmesi amacıyla geliştirilmiş PİEAYA ölçeğinde, eşlik alanında sahip olunabilecek yeterlikler sıralanmış ve bu yeterlikler basitten karmaşığa doğru düzenlenmiştir. Ölçek, dört dereceli bir ölçek olup 20 maddeden oluşmaktadır. Puanlama 1 ve 4 arasındadır. Puanlama "hiç katılmıyorum" (1 puan), "az katılıyorum" (2 puan), "çok katılıyorum" (3 puan), "tamamen katılıyorum" (4 puan) şeklindeki cevaplara göre yapılmaktadır. Buna göre ölçekten alınabilecek en yüksek puan 80, en düşük puan ise 20'dir. Puanın yüksek olması, öğrencinin piyano ile eşlik alanında yüksek yeterlik algısına sahip olduğunu göstermektedir. Ölçeğin tümünün güvenirliği için yapılan iç tutarlılık analizleri sonucu Cronbach alpha katsayısı 0,94 olarak bulunmuştur (Piji, 2007).

Mevcut araştırmada da PİEAYA ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri 0,94 bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin güvenilirlik değerlerinin oldukça yeterli olduğunu göstermektedir.

Tablo 2: Ölçeğin güvenilirlik analizi

Ölçek	Madde Sayısı	Cronbach's Alpha Değeri
Piyano Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği	20	0,944

Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi

Veriler Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurullarının (Sosyal Ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu) 29 Nisan 2022 tarihli oturum toplantısında 2022-04 oturum sayılı etik kurul izni alındıktan sonra toplanmıştır. Anket Bursa Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin tamamına dağıtılmış, istekli olan öğrenciler anketi yanıtlamıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyete göre, mezun olunan liseye göre, piyano çalma sürelerine göre, piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapıp yapmama durumlarına göre, bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapıp yapmama durumlarına göre ve piyano da doğaçlama çalışmaları yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için t-testi kullanılmıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının lisans öğrenim yılına göre öğrencilerin PİEAYA ölçek sorularına verdikleri cevapların ortalaması arasında en az birinin ortalamasının diğer öğrenim yılı ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını test etmek için ise ANOVA testi ve Post Hoc Testi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalaması 2,51'dir. Ölçekte 20 soru olduğundan 2,51 cevap ortalaması 20 ile çarpılarak ankete katılan öğrencilerin aldıkları ortalama puan tespit edilmiştir. Yapılan işlem neticesinde 1. araştırma sorusuna yönelik bulguda ankete katılan öğrencilerin PİEAY algı ortalama puanın 50,2 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3: Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyete göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Cinsiyet	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
Kadın	57	2,48	0,67	-0,567	0,572
Erkek	51	2,55	0,72		

Tablo 3'te kadın öğrencilerin PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalaması 2,48 iken erkek öğrencilerin ortalaması 2,55 olduğu görülmektedir. T-testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında cinsiyete göre, öğrencilerin PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 4: Müzik öğretmeni adaylarının öğrenim yıllarına göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				F-Testi	Sig.
Lisans Öğrenim Yılı	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
1 Yıl	23	2,26	0,53	2,921	0,037
2 Yıl	21	2,67	0,59		
3 Yıl	28	2,40	0,75		
4 Yıl	36	2,70	0,77		

Tablo 4'te ANOVA testi sonucuna göre Sig. değerinin 0,037 olduğu, bu nedenle, öğrencilerin eğitim gördükleri lisans öğrenim yıllarından en az birinin ortalaması ile lisans öğrenim yılı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu görülmektedir. Bu farkın hangi yıl veya yıllardan kaynaklandığının belirlenmesi için analizin devamında Post Hoc Testi yapılmıştır. Yapılan bu testin sonucuna göre, eğitiminin 1. yılındaki lisans öğrencileri (ortalama = 2,26) ile eğitiminin 4. yıl lisans öğrencilerinin (ortalama = 2,70) PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre 4. sınıf öğrencilerin PİEAYalgılarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları lise türüne göre piyano eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Mezun Olunan Lise	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
Güzel Sanatlar Lisesi	70	2,58	0,70	1,316	0,189
Diğer	38	2,40	0,67		

Tablo 5'te T-Testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında sig. değerinin 0,189 bulunduğu yani %95 güven düzeyinde 0,05 ten yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin mezun oldukları liseye göre, piyano eşlik alanında yeterlik algısı ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemektedir.

Tablo 6: Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalma süresine göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Piyano Çalma Süresi	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
1-5 yıl arası	57	2,35	0,62	-2,536	0,013
6 yıl ve üzeri	51	2,72	0,73		

Tablo 6'da T-Testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında sig. değerinin 0,013 bulunduğu yani %95 güven düzeyinde 0,05'ten düşük olduğu görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin toplam piyano çalma sürelerine göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Ayrıca piyano çalma süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersinde eşliğe yönelik çalışma yapıp yapmama durumuna göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Çalışma yapıldı mı?	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
Evet	29	2,87	0,70	3,271	0,001
Hayır	79	2,38	0,65		

Tablo 7'de T-Testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında sig. değerinin 0,001 olduğu yani %95 güven düzeyinde 0,05'ten düşük olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapanların tutum ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Müzik öğretmeni adaylarının bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapıp yapmama deneyim durumuna göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Eşlik yapıldı mı?	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
Evet	56	2,85	0,64	6,010	0,000
Hayır	52	2,15	0,56		

Tablo 8'de T-Testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında sig. değerinin 0,000 bulunduğunu yani %95 güven düzeyinde 0,05'ten düşük olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Ayrıca bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapan öğrencilerin ortalamaları daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Müzik öğretmeni adaylarının piyanoda doğaçlama çalışmaları yapıp yapmama durumlarına görepiyano ile eşlik alanında yeterlik algı durumları

Betimsel İstatistikler				t-Testi	Sig.
Doğaçlama çalışmaları yapar mısınız?	**N**	**Ortalama**	**Standart sapma**		
Evet	52	2,83	0,62	4,734	0,000
Hayır	56	2,22	0,64		

Tablo 9'da T-Testi istatistiği ve onun Sig. değerine bakıldığında sig. değerinin 0,000 bulunduğu yani %95 güven düzeyinde 0,05'ten düşük olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin piyano da doğaçlama çalışmaları yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Doğaçlama yapan öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tartışma

Müzik öğretmeni adaylarının PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalama puanın 50,2 olduğu tespit edilmiştir. Piji'ye (2007: 127) göre ölçekten alınabilecek en yüksek puan 80, en düşük alınabilecek puan ise 20'dir. Bu sonuçlara bakıldığında öğrencilerin PİEAY algısı ortalama puanının orta düzeyde olduğu görülmektedir. Piji Küçük'ün (2015: 226) çalışmasında öğrencilerin piyano eşliği alanındaki özyeterlik algısı puan ortalamaları ise 52.82'dir. Bu puan ortalaması Piji (2007: 127) tarafından ortaya konan ölçüte göre orta düzeyde piyano eşliği özyeterlik algısını ifade etmektedir. Piji Küçük'ün (2015) araştırmasında bugün yürürlükte olan programdan farklı bir öğretim programı ile yetişen öğrencilerin piyano eşliği alanındaki özyeterlik algıları ortaya konmuştur. Buna rağmen mevcut araştırmada elde edilen piyano eşliği alanındaki özyeterlik ortalamalarının Piji Küçük'ün (2015: 226) araştırmasında elde edilen ortalama ile yakın olduğu dikkat çekmektedir. Öztürk (2011) de yapmış olduğu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının okul şarkılarına piyano eşliği yapma yeterlik algılarının düşük olduğu sonucuna ulaşmış bunu müzik öğretmenliği programında uygulanan piyano eğitimi dersi içeriğinin, ilköğretim ve ortaöğretim okullarındaki müzik ders programlarıyla birbirine uyum göstermediğine bağlamıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyete göre PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Verilen eğitimin kız ve erkek öğrencilerin bir arada olduğu karma bir eğitim olması ve buna bağlı ders işlenişlerinin her iki cins için de aynı olması yeterlik algılarının cinsiyete göre fark oluşturmama sebebi olarak izah edilebilir. Benzer şekilde Piji Küçük'ün (2015: 231) özyeterlik ve piyano ile eşlik algısını karşılaştırdığı araştırmasının sonuçlarına bakıldığında cinsiyete göre PİEAY algılarında bir fark bulunmamıştır. Kurtuldu'nun (2018a: 1285) müzik öğretmeni adaylarının eşlik dersi başarı durumlarını incelediği çalışmasında da cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Ayrıca Turgut (2018) da müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşliğin önemi ve gerekliliğine ilişkin görüşlerine yönelik çalışmasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edememiştir. Birbiri ile aynı sonuçlara sahip bu bulgulara göre, kız ve erkek öğrenciler arasında PİEAYA düzeylerinde fark olmadığı söylenebilir.

Eğitiminin 1. yılındaki lisans öğrencileri ile eğitiminin 4. yılı lisans öğrencilerinin PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. PİEAY algısının 4. sınıf öğrencilerde daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu noktada öğrencilerin dört yıl içerisinde 1. yılda aldıkları müziksel işitme ve okuma yazma dersleri ve 2. yılda aldıkları armoni dersleri ile piyano dersleri ve ilerleyen yıllarda aldıkları derslerde edinmiş oldukları becerileri 4. sınıf öğrencilerin eşlik becerilerine aktardıkları düşünülmektedir. 4. sınıf öğrencilerin diğer derslerde edindikleri bilgi ve becerilerin PİEAY algılarının artmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Nitekim Taş Küçükosmanoğlu'nun (2011: 60) araştırma sonuçlarında piyano dersinin eşlik çalma dersine katkısının kısmen olduğunu, armoni-kontrupuan-eşlik ve müziksel işitme okuma ve yazma derslerinin ise büyük ölçüde katkısı olduğunu belirtmektedir. 1. sınıf öğrencilerinin piyano çalmada yetkinleşmemiş olmaları, armoni dersi ve eşlik becerilerini geliştiren benzeri dersleri görmemiş olmalarının PİEAYalgısını etkilediği söylenebilir. 4. sınıf öğrencilerinin staj dersleri kapsamında okul şarkılarına eşlik yapmaya ihtiyaç duymaları da bu gelişim sürecine önemli düzeyde katkı sağladığı düşünülmektedir. Gün ve Demirtaş'ın (2015: 164) araştırmalarında da müzik öğretmeni adaylarının eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme beceri düzeylerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Aynı araştırmada öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça piyano ile eşlik yapma yeterliliklerinin yükseldiği görülmektedir. Piji (2007: 128), çalışmasında 3. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencilerinin piyano ile eşlik yapma yeterlik algıları karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmada yine 4. sınıf

öğrencilerinin yeterlik algılarının 3. sınıf müzik öğretmeni adaylarının yeterlik algılarına göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular göz önünde bulundurulduğunda müzik öğretmeni adaylarının lisans öğrenim yılının sonunda PİEAY algılarının da yükseldiği söylenebilir.

Müzik öğretmeni adaylarının mezun olunan lise türüne göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin, diğer lise türü mezunu olan öğrencilere göre PİEAY algılarında bir fark bulunmamıştır. 2018 yılı Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürürlüğe giren güzel sanatlar lisesi öğretim programında piyano eğitiminin 9. sınıfta zorunlu olarak haftada bir ders saati, 12. sınıfta ise seçmeli olarak haftada bir ders saati olduğu, önceki programdaki piyano saatlerine göre piyano dersi saatlerinin azaltılmış olduğu görülmektedir (MEB, 2018). Güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerinin diğer lise türü mezunlarına göre PİEAY algılarında istatistiksel bir fark elde edilmemiş olması her iki lise türünden gelen öğrencilerin yeteri kadar piyano eğitimi alamamalarından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Bu bulgular Piji Küçük (2015), Kurtuldu (2018a, 2018b) araştırma sonuçları ile çelişirken, Turgut'un (2018) araştırma sonuçları ile örtüşmektedir. Turgut'un (2018) araştırmasında lise türü değişkenine göre anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Piji Küçük (2015: 232) ise piyano eşlik algısı ile özyeterliği karşılaştırdığı araştırmasında mezun olunan lise türüne göre güzel sanatlar lisesi öğrencileri lehine öğrencilerin piyano ile eşlik yeterlik algılarını yüksek bulmuştur. Benzer şekilde Kurtuldu (2018a: 1) da araştırmasında güzel sanatlar lisesi mezunu olan öğrencilerin, diğer lise türü mezunu olan öğrencilere göre piyano eşliği alanında daha yeterli algılara sahip olduklarını belirtmiştir. Kurtuldu'nun (2018b: 1) müzik öğretmeni adaylarının piyano dersi başarı durumları ile eşlik dersi başarı durumlarını karşılaştıran diğer bir araştırmasında da güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin diğer lise türü mezunu olan öğrencilere göre piyano ile eşlik yapma düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalma sürelerine göre PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Piyano çalma süresi 6 yıl ve üzeri olan öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Çalgı çalma süresi arttıkça çalgı beceri düzeyinin arttığına inanılmaktadır. Bu sebepten dolayı çalgı çalma süresi ne kadar fazla olursa piyano ile eşlik alanında daha fazla gelişim gösterilebileceği düşünülmektedir. Nitekim Çevik (2011: 355) piyano eşlik dersinin dört yıl boyunca olması gerektiğini belirtmiş, piyano çalgısının eşlik yönünden önemini ve piyano çalma süresi ne kadar fazla olursa eşlik anlamında da o kadar gelişilebileceğini vurgulamıştır. Piji (2007: 128) ise çalışmasında piyano eğitimine ilköğretim döneminde başlayan öğrenciler eşlik alanında, lise ve üniversite döneminde piyano eğitimine başlayan öğrencilere göre daha yeterli algıya sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yıldız ve Şen (1999: 190) de çalışmalarında piyano eğitimine erken yaşta başlanması gerektiğini vurgulamaktadırlar.

Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik bir çalışma yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik çalışma yapanların ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Nitekim Taş Küçükosmanoğlu (2011: 60) araştırmasında sadece piyano dersinin dahi eşlik çalma dersine katkısının kısmen olduğunu vurgulamaktadır.

Müzik öğretmeni adaylarının bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapıp yapmama durumlarına göre PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapan öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bursa Uludağ

Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin aktif olarak dönem içinde verdikleri öğrenci sınıf konserleri, resitaller, oda müziği konserleri, yılsonu konserleri vb. konserlerde eşlik yapmalarının teşvik edilmesi piyano ile eşlik yapma algı durumlarına pozitif etki ettiğine inanılmaktadır. Sürekli eşlik yapmanın eşlik becerisini geliştiren unsurlar arasında olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmada elde edilen sonucun beklenen bir sonuç olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmeni adaylarının piyano ile doğaçlama çalışmaları yapıp yapmama durumlarına göre, PİEAYA ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Doğaçlama yapan öğrencilerin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Doğaçlama çalışmaları yapan öğrencilerin piyano eğitimindeki eşlik kazanımlarını doğru şekilde eserlere aktarabildikleri, farklı eserlere doğaçlama yaptıkça eşlik konusunda geliştikleri ve bu sayede piyano ile eşlik alanında yeterlik algılarının doğaçlama yapmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu düşünülmektedir. Görsev'in (2006) araştırma sonucunda, son sınıf öğrencilerin okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri ile ilgili davranışları teorik ve pratik boyutlarda orta düzeyde gerçekleştirebildikleri, öğretim elemanları ve öğrencilerin ilgili becerilerin kazandırılması/geliştirilmesine etki eden derslerin programlardaki yeri, öneminin yeniden değerlendirilerek düzenlenmesi ile ilgili ortak görüşte oldukları belirlenmiştir. Jelen (2013: 273) de çalışmasında piyano derslerindeki içeriğin değiştirilerek doğaçlama eşlik yapmaya ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Öneriler

1- Mevcut araştırmada 1. sınıf müzik öğretmeni adaylarınakıyasla 4. sınıftaki adayların PİEAY algılarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle piyano eğitimi dersi yanı sıra eşlik becerisini geliştiren ve destekleyen derslerin müzik öğretmenliği öğretim programlarında yer almaları önerilmektedir.

2- Piyano çalma süresi altı yıl ve üzeri olan müzik öğretmeni adaylarınınPİEAY algıortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda programlarda piyano eğitimi ders saatlerinin artırılması ve yarıyıllara göre dağılımının yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

3- Mevcut araştırmada müzik öğretmeni adaylarından piyano dersinde eşlik çalmaya yönelik çalışma yapanların ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca bakıldığında eşlik yeterlik algısını geliştirmek için piyano eğitimi dönem konularına eşlik ile ilgili daha fazla kazanımlar eklenebileceği düşünülmektedir.

4- Mevcut araştırmada müzik öğretmeni adaylarından bir başka çalgıya veya şarkıya piyano ile eşlik yapanların eşlik yeterlik algı ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bir başka çalgıya piyano eşliği yapmak piyano ile eşlik yeterlik algısını geliştireceğinden her eğitim yılında zorunlu olarak bir veya birden fazla esere piyano ile eşlik yapma zorunluluğu getirilebilir.

5- Mevcut araştırmada müzik öğretmeni adaylarından doğaçlama yapanların eşlik yeterlik algı ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca bakıldığında piyano dersi, müziksel işitme okuma ve yazma dersi ve armoni dersi içeriklerine piyano ile eşlik alanında gelişim sağlayacak doğaçlama ile ilgili kazanımlar eklenebilir.

Bilgi Notu

Makale araştırma ve yayın etiğine uygun olarak hazırlanmıştır. Bu çalışma için gerekli etik kurul izni, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 29.04.2022 tarihinde gerçekleştirdiği 2022/04 sayılı oturumda 20 karar numarasıyla

alınmıştır. Yazarlar çalışmaya ortak katkı sağlamış ve yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının 2. kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Bilgin, S. (2006). Müzik eğitiminde kullanılan şarkıların müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri* içinde (327-334. ss.), Pamukkale Üniversitesi.

Bobestsky, V. V. (2004). Piano proficiency the perfect accompaniment for successful music educators. *Teaching Music*, *11*(4), 36-39.

Canakay, E. U. (2007). *Aktif öğrenmenin müzik teorisi dersine ilişkin akademik başarı, tutum, özyeterlik algısı ve yüklemeler üzerindeki etkileri*. (Yayımlanmamış doktora tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının eşlik dersine bakış açıları ile derstezorlandıkları konulara ilişkin çözüm önerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *19*(1), 345-360.

Çevik, D. B. & Güven, E. (2011). İlköğretim müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına piyano eşlik yapabilme konusuna ilişkin görüşleri üzerine bir çalışma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *14*(25), 86-98.

Dağdeviren, M. (2006). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik öğretimi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirileri* içinde (311-315. ss.), Pamukkale Üniversitesi.

Görsev, A. (2006). *Müzik eğitimi anabilim dalı son sınıf öğrencilerinin "piyano eğitimi", "müzik teorisi ve işitme eğitimi" ve "eşlik (korepetisyon)" dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkiler*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Gün, E. & Demirtaş, H. O. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme becerileri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (40), 157-165.

Jelen, B. (2013). Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Müzikoloji Dergisi*, *1*(1), 258-285.

Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramsal ilkeler ve teknikler, genel tarama modelleri.* Nobel Akademik Yayıncılık.

Kasap, B. T. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *25*(1), 149-154.

Kurtuldu, M. K. (2018a). Müzik öğretmeni adaylarının eşlik çalma dersi başarılarının bazı değişkenler yardımıyla incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, *5*(23), 1284-1292.

Kurtuldu, M. K. (2018b). Müzik öğretmeni adaylarının piyano ve eşlik çalma becerilerinin karşılaştırılması. *International Journal of Social Science*, (67), 1-8.

Kutluk, Ö. (1996). *Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirmesi üzerine bir çalışma*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Milli Eğitim Bakanlığı (2018). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.https://www.muzikegitimcileri.net/agsl/GSL-2018-Ders-Cizelgesi.pdf

Onuray Eğilmez, H. (2003). *Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretiminin müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde piyano/ elektronik org kullanabilmeyeterliklerine ilişkin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Öztürk, S. (2011). *Müzik öğretmenliği programında alınan piyano eğitiminin müzik öğretmeninin mesleki yaşamına katkısı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Piji, D. (2007). Müzik Öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı ölçeğinin geliştirilmesi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, *26*(26), 112-132.

Piji Küçük, D. (2015). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki öz yeterlik algıları. *The Journal of Academic Social Science*, *3*(16), 220-236.

Pirlibeylioğlu, B. & Akın Şişman, Ö. (2017). Piyano dersi öğretim elemanlarının müzik öğretmeni adaylarının piyano performansı hakkındaki görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, *5*(2), 29-46.

Taş Küçükosmanoğlu, D. (2011). *Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin eşlik çalma dersine ilişkin görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Turgut, Ş. (2018). *Müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşiğin önemi ve gerekliliğine yönelik görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Xinyu, C. (2019). Research on the role of piano accompaniment in vocal music singing. *International Conference on Arts, Management, Education and Innovation (ICAMEI 2019)* içinde (1169-1172. ss.), Mianyang Normal University.

Yıldırım, C. (2000). *Bilim felsefesi: Betimlemeve açıklama*. Remzi Kitabevi.

Yıldız, E. & Şen, Y. (1999). Küçük yaşlarda, müzik ve piyano eğitiminin önemi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (5), 187-191.

YÖK (2018, Mayıs 30). Yeni öğretmen yetiştirme lisans programları. https://www.yok.gov.tr/kurumsal/idari-birimler/egitim-ogretim-dairesi/yeni-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari

EXTENDED ABSTRACT

Piji Küçük (2015: 222) states that "in school music education, accompanying the songs with the piano by the music teacher, arranges the intonation, supports and enriches the melody, develops the students' sense of melody, rhythm and harmony and improvisation skills, helps to awaken the sense of polyphony which is important for the recognition of voices". According to Canakay (2007), music teachers who have completed piano education during their undergraduate program and have the competence to accompany with the piano required by their profession are expected to be able to make formal and harmonic analysis for the songs they will teach to their students, to support the song with piano accompaniment, and to write accompaniments when necessary. At this point, it is considered important for music teacher candidates to accompany school songs and choral pieces when they begin their teaching profession, in order for students to get used to polyphony and not to go out of the tone of the song. In this case, music teacher candidates are required to play the piano at a level that can accompany with the piano. As a matter of fact, Pirlibeylioğlu and Akın Şişman (2017) argue that music teacher candidates do not need to have advanced piano education and that it will be sufficient to be able to play the piano at a level that can accompany the school songs required by their profession.

In the music teacher training undergraduate program, which was put into effect by the Council of Higher Education on May 30, 2018, the piano course was reduced from 6 to 2 semesters and planned to take place in the 1st and 2nd semesters. With the reduction of piano lessons to 2 semesters in the current program, it is thought that music teacher candidates will not be equipped to use the piano in line with the requirements of the music teaching profession. As a matter of fact, Dağdeviren (2006) also emphasizes that the piano course, which is carried out only for one hour a week, is not enough to provide students with accompaniment skills. In many studies (Bilgin 2006; Canakay, 2007; Çevik and Güven, 2011; Onuray Eğilmez, 2003; Gün & Demirtaş, 2015; Jelen, 2003; Kasap, 2005; Kurtuldu, 2018; Kutluk, 1996; Öztürk, 2011; Piji, 2007; Piji Küçük, 2015; Pirlibeylioğlu & Akın Şişman, 2017; Turgut, 2018) the result is that music teacher candidates have problems while accompanying. At this point, it has been a matter of curiosity to what extent the piano lessons, which are taught for only 2 semesters in the program that came into force in 2018, affect the development of the students' accompaniment skills and the level of the students' perception of proficiency in the field of accompaniment. In this study, it was aimed to determine whether the perceptions of the students of Bursa Uludağ University Music Education Department Undergraduate Program (n=108) to be able to accompany with piano make a difference in terms of gender, class, type of school and previous piano accompaniment status. The research is a research in the 'general servey model' and is a descriptive study. The data were collected through a questionnaire in the first part, demographic information, and in the second part, the 'Perception of Competence in Piano Accompaniment Scale' developed by Piji (2007). T-test, Anova and Post Hoc Test were used in the analysis of the data. A statistically significant difference was found between the averages of the answers given by the music teacher candidates to the scale of perception of proficiency in piano accompaniment according to the type of high school they graduated from. According to the average of at least one of the undergraduate education years of the music teacher candidates and how long they have been playing the piano with the average of the undergraduate education year, according to playing accompaniment in the piano lesson, according to whether they accompany another instrument or song with the piano, according to their improvisation studies on the piano A statistically significant difference was found between the averages of the answers given to the perception of competence scale in the field of proficiency. According to these findings, the researcher's comments and literature comparison were made in the discussion section and suggestions were made.

ÜAK Doçentlik başvurularında yer alan "Ulusal Hakemli Dergi" tanımında yer alan ULAKBİM TR Dizin dergi listesidir.

1.

Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat **Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**

ISSN / E-ISSN: 1302-2423 / 2564-6834

Editör: Hatice Şahin Web Adresi: http://dergipark.org.tr/sosbilder

2023 2022 2021 2020

2 / 1